

tež, Ivan Stefanov i Miljenko Grozdanić. Nada Sirišević glasovno je nepodesna za pretešku ulogu Kraljice noći, dok bi se za tri Kraljicine dame (Kirinčić-Marić-Podošak) i Paminu Branke Beretovac moglo reći da su bile pomalo žrtve nesolidnih priprema i nenaviknutosti na mozartovski način pjevanja.

Siniša Hrestak

Uspješan nastup mladih Dubrovačkih glazbenika u Splitu

Koncert učenika Muzičke škole »Luka Sorkočević« iz Dubrovnika za obnovu splitskog kazališta

Muzička škola »Luka Sorkočević« iz Dubrovnika već godinama postiže značajne rezultate u odgoju mladih glazbenika, pa se s pravom svrstava među najbolje glazbene škole u Hrvatskoj. S vrijednostima i uspjesima te škole mogli smo se upoznati i na koncertu njezinih učenika, što je u srijedu, 10. travnja održan u Splitu, a priređen je u korist obnove splitskog kazališta.

Unešto podužem programu, te smo večeri čuli djela E. F. dall'Abacca, Th. Albinonija, V. Berdovića, M. de Falle, J. Gotovca, F. Mendelssohna, M. Miletića, N. Paganinija, B. Papandopula, G. B. Pergolesija, C. Saint-Saënsa, A. Scarlattija, A. Vivaldija i D. Zipolija u izvođenju flautista *Snežane Čebo, Jaka Kakarigija, Marije Padovan, Zorana Prorčića, Biserke Radović, Nade Sarić i Adnana Zubčevića*; klarinetista *Eduarda Marčića*; guslača *Lovrenca Jakičevića*; čelistkinje *Ane Zanini*; gitarista *Ante Skaramuce*; glasovirača *Vesne Cicović*; *Frane Krasovca, Radovana Stanića i Irene Sulić*; pjevačice *Miljenke Galasse i Elizabete Radović*, te školskog orkestra.

Dok su u prvom dijelu koncerta, nešto manje uspješnom, odnosno ne toliko privlačnom, prevladavale solističke točke, od kojih su najistaknutije bile one, u kojima su nastupili *Frane Krasovac i Lovrenco Jakičević*, u drugom dijelu školski orkestar, pod sigurnim vodstvom dirigenta *prof. Giorgija Cavalierija*, ostvario je nekoliko vrlo finih i impresivnih izvedaba skladbe dall'Abacca, Albinonija, Pergolesija, Scarlattija, Vivaldija i Zipolija, prikazavši pritom dobru uigranost i smisao za disciplinirano skupno muziciranje.

Demonstrirajući splitskim nastupom i rad svojih profesora — *I. Brangjolice, S. Brčića, P. Cavalierija, A. Drazilu, Ž. Grega, R. Jordanović, M. Padovan i S. Veselinovića* — koji su nesumnjivo zaslužni za uspjehe, što ih ta škola stalno postiže, mladi dubrovački glazbenici ujedno su pokazali da se među njima kriju i budući umjetnici, koji će u glazbenom životu njihova grada (a i ne samo u njemu) zauzeti istaknuto mjesto.

Posebno treba naglasiti da je koncert dubrovačkih glazbenika priređen u organizaciji splitske Muzičke škole »Josip Hatze«, koja je u Dubrovniku uzvratno gostovala u svibnju ove godine. Suvišno je i napominjati koliko su ta gostovanja i suradnja potrebna i korisna. Treba samo poželjeti da takve akcije ne budu tek povremene.

Ivan Bošković

Andelko Klobučar:
»MISA ZA MJESOVITI ZBOR I ORGULJE«
Partitura: 20 ND
Dionica: 4 ND

Narudžba: HKD Sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava, 21, 41000 Zagreb, ili Institut za crkvenu glazbu, Kaptol 29, 41000 Zagreb

Zagrebačka filharmonija u dvorani »V. LISINSKOG«

Pola godine u kulturnom životu jednoga grada nije mnogo. Ali, ponekad se u pola godine može dogoditi toliko toga, da to novo u izvjesnoj mjeri zasjeni zbijanja čak i nekoliko godina unazad. U Zagrebu je to »novo« ostvareno otvaranjem velike koncertne dvorane. To otvaranje razbudilo već napola uspavane glazbene duhove. Počelo se o glazbi više govoriti, pisati, zvati ljude »poslušajte to i to« ili »gostovat će taj i taj« i slično. Sjećamo se poluprazne dvorane »Istra« sa tristo, četiristo posjetilaca, a često i manje, u kojoj smo se mnogo put pomalo s tugom pitali: a gdje je publika? Stoga danas radosno promatramo onih tisuću petsto, pa i skoro dvije tisuće ljudi čiji žamor ispunja hodnike nove dvorane u vrijeme pauze ili prilikom izvedbe sjede u udobnim neškriptavim stolicama i pažljivo prate neko djelo. Čak i polupuna (ili ako hoćete poluprazna) nova koncertna dvorana okuplja daleko veći broj slušalaca, te na tom planu možemo ustanoviti ogroman napredak.

Također možemo ustanoviti da se i broj glazbenih priredaba u Zagrebu naglo povećao. Vrlo često se događa da su u nekom danu organizirana čak tri, pa i četiri koncerta u raznim dijelovima grada. Ta činjenica onemogućava sistematsko praćenje svih nastupa, ali raduje svakog ljubitelja glazbene umjetnosti. Zato će se i autor ovog članka osvrnuti samo na neke zanimljive događaje iz glazbenog života, bez pretenzije da izbor tih zbijanja smatra najboljim i jedinim.

Po svemu sudeći izgleda da je u spomenutom razdoblju najveći uspjeh ostvarila Zagrebačka filharmonija. Ulazeći u novu koncertnu dvoranu, ova institucija pobrinula se da za ovu polusezonu na sve koncerte stavi dovoljno atraktivna djela i pozove mnoge međunarodno priznate umjetnike koji će privući slušatelje, čak i one koji do sada nisu redovno išli na glazbene priredbe. Rezultat nije izostao. Skoro sva mjesta u novoj dvorani bila su rasprodana već u pretplati, te se za neke koncerte ulaznice nisu ni našle u slobodnoj prodaji. Zato upravi Filharmonije treba izreći najveća priznanja, jer je našla put i način da osigura publiku, ali i da očekivanja publike u potpunosti ostvari.

Na programu prvih koncerata (20. i 21. siječnja) našle su se *I i IX simfonija Ludwiga van Beethovena*. Pod vodstvom maestra *Lovre Matačića* ostvarena je izvrsna izvedba, a interes za ta djela bio je toliki, da se s pravom mogla očekivati još jedna izvedba u nekom skorom terminu. Prilično ujednačen kvartet solista (sopranistica *Božena Ruk-Fočić*, altistica *Božena Glavakova*, tenorist *Zvonimir Krnetić* i basist *Franjo Petrušanec*) dopunio izvanredne dojmove koji su se u slušaocima javili tijekom izvođenja prethodnih stavaka. Dovoljna zvučnost zbora postignuta je ujedinjavanjem zborova RTV Zagreb i HNK.

Jedva mjesec dana kasnije Filharmonija je predvidjela još jedno veliko djelo Beethovena, njegovu *Misu solemnis*. Dirigirao je *Milan Horvat*. Akademski zbor »Branko Krsmanović« iz Beograda lijepo je ostvario svoj zadatak i svježinom glasova oduševio prisutne, iako se osjećalo da bi s još dvadesetak pjevača više zvukovni dojam bio u ovoj dvorani daleko povoljniji. Kvartet solista: izvanredna sopranistica *Ljiljana Molnar-Talajić*, zatim mezzosopranistica *Biserka Cvejić*, tenorist *Mitja Gregorač* i te večeri odličan basist *Franjo Petrušanec* također je svoje dionice izvodio na zamjernoj umjetničkoj visini. Dikcija zbora bila je dobra, a pjevanje pojedinih muzičkih fraza vrlo muzikalno. Kao jednu posebnost ovog koncerta treba spomenuti da je odlomak »Et vitam venturi« koji se inače izvodi punim glasom, snažno i forte, ovaj put započeo tiho i suzdržljivo i tek kasnije se postepeno stiglo do kulminacije pune zanosa. Takva interpretacija čini mi se daleko logičnija od one prethodno spomenute.

15. ožujka filharmonija je koncertno izvela I i III čin Wagnerove glazbene drame »Walküre« pod ravnanjem Lovre Matačića. Taj koncert je nesumnjivo jedan od vrhunaca cjelokupne ovogodišnje glazbene sezone. Zato to su, osim dirigenta, svakako najzaslužniji solisti: sopranistica *Eszter Kovacs* u ulozi Brünnhilde, i basist *Tomislav Neralić* kao Wotan. No ni ostali solisti (tenorist *Hermin Esser* kao Siegmund, sopranistica *Božena Ruk-Fočić* kao Sieglinde i Franjo Petrušaneć u ulozi Hundinga), nisu mnogo zaostajali za njima u izvođenju prilično teških vokalnih dionica ove opere, koje zahtijevaju krajnju umnu usredotočenost i velik tehnički napor od pjevača. Vrlo je ujednačen bio i oktet kojeg su sačinjavale: *Elena Hristova*, *Branka Beretovac*, *Veselinka Ančevska*, *Gordana Marić*, *Blaženka Milić*, *Dubravka Zubović*, *Jasna Podolšak* te *Nina Cangalović*. Isto bi se moglo reći i za orkestar, koji je dobro ostvario svoj zadatak. Čak ni kornisti, koji u ovom djelu imaju prilično posla, nisu toliko griješili kao inače. Da je koncert zaista bio uspješan pokazao je i dugotrajan aplauz publike svim izvođačima, a posebno dirigentu.

Na koncertu Filharmonije održanom u četvrtak, 9. svibnja Zagrebačka publika imala je priliku čuti odličnog sovjetskog glasovirača *Aleksandra Slobodjanika*, koji je interpretirajući »Treći klavirski koncert« *Sergeja Prokofjeva* pokazao da je zaista dostojan svjetske reputacije koju uživa. Tehnička savršenost zvuka te izvanredno muzikalno ostvarivanje i najsitnijih pojedinosti svakako su dovoljni da mu ukažemo najviše priznanje. Dirigent je bio *Mladen Bašić*, koji je te večeri vodio izvedbe *Papandopulove* skladbe »Hommage a Bach« te »Četvrte simfonije« *Petra Iljiča Čajkovskog*.

Popularna »Simfonijeta« *Leoša Janačeka* i njegova poznata »*Glagolska misa*« također su izazvale priličan interes kod slušalaca. Izvršno uvježban Hor umetničkog ansambla JNA dobro je ostvario svoj zadatak, a također i solisti: *Đurđevka Čakarević*, *Dragoslava Nikolić-Tanasković*, *Ivo Zidek*, *Franjo Petrušaneć* i *Ferdinad Klinda* kao orguljaš. Koncertom je ravnao *Lovro Matačić*.

Izvedba Oratorija, »*Vespro della beata Vergine Claudijne Monteverdija* (5. lipnja) drugi je vrhunac ove koncertne sezone. Umjetnički vođa Zagrebačke Filharmonije *Lovro Matačić* za ovu je priliku također skupo niz vrsnih solo pjevača. Sudjelovali su: sopranistica *Eva Andor* i *Adrienne Csengery*, mezzosopranistica *Đurđevka Čakarević*, tenoristi *Werner Kren* i *Josip Novosel*, basisti *Franjo Petrušaneć* i *Ante Mijač*. Umjesto »ukočene« oratorijske izvedbe, ovom je prilikom prilično došla do izražaja mogućnost slobodnijeg iskorištavanja dvorane. Solisti nisu pjevali stojeći neprekidno uz orkestar, već su pojedine odlomke izvodili nalazeći se na raznim balkonima smještenima unutar dvorane. Tako je stvorena vrlo osebujna »šetnja zvukova«, koja je prilično doprinjela prijemljivosti ovog starog, ali vrlo poetičnog djela.

Posljednji koncert Zagrebačke Filharmonije u ovoj sezoni održan je u ponedjeljak, 24. lipnja. Dirigirao je *Stjepan Sulek*. I ako smo u Zagrebu u nekoliko navrata imali mogućnosti čuti poneku simfoniju *Luke Sorkočevića* (u *Sulek*ovoj obradi) kakvoća izvedbe na tom koncertu premašila je mnoga očekivanja. *Sulek* je ostvario vrlo preciznu i toliko ljupku interpretaciju dviju *Sorkočević*evih simfonija (IV i V) koju će ljubitelji stare muzike vrlo dugo pamtit. No, najveća zanimljivost te večeri bila je praižvedba tek dovršenog »*Koncerta za orgulje*« *Stjepana Suleka*. Stara izreka, da orgulje, kraljicu svih glazbala nije preporučljivo spajati s drugim zvukovima bogatunom, tj. sa simfonijskim orkestrom, nikako se ne može odnositi na ovo djelo. U njemu su orgulje bile jedne od mnogih glazbala unutar orkestra, a zvukovne boje orkestra bile su samo neki od mnogih registara orgulja. Smjenjivanje solista i pojedinih skupina orkestrara bi-

lo je ponekad tako reći jedva primjetljivo, toliko su se savršeno stapale upotrebljene boje orkestralnih glazbala s registrima orgulja. Već s prvih nekoliko taktova uvoda *Sulek* je u potpunosti uspio zaokupiti pažnju slušalaca, a čarobna ljepota drugog stavka tolika je da ga već sad bez mnogo diskusije možemo uvrstiti u antologiju najpoetičnijih glazbenih ostvarenja naših skladatelja. Autor je i ovaj puta dokazao svoje veliko kompoziciono majstorstvo, a poruka tog djela, da se već jednom stane s razaranjem, s rušenjem svega što oplemenjuje čovjeka, u skladu je s dosadašnjim umjetničkim nastojanjima *Stjepana Suleka*. Na kraju dodajmo, da oscilacije — očito namjerne — između baroknog i suvremenog načina izražavanja uopće ne smetaju prilikom slušanja te da će to djelo vjerojatno vrlo brzo postati prilično popularno među orguljašima. Spomenuti treba i izvršnu izvedbu solističke dionice koja je bila povjerena *Andelku Klobučaru*. Ovo zanimljivo veće završeno je »Poetičnom simfonijom« *Čajkovskoga*. Poput prethodnih djela, i ovo je izvedeno s jednakim žarom i poletom.

N. Durko

Glazbeni život u Rijeci u sezoni 1973/74.

Na početku riječkog koncertnog života održana su dva zatvorena koncerta namijenjena posjetiteljima dvaju znanstvenih kongresa koji su se održavali u Opatiji. Bili su to: Koncert *Stjepana Radića* i Koncert *Zagrebačkog kvarteta*.

20. rujna *Stjepan Radić* — glasovir (Zagreb) održao je u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja koncertno veće na kojem je izvodio djela *J.S. Bacha*. Koncert je održan pred prepunom dvoranom i s velikim uspjehom.

2. listopada *Zagrebački kvartet* (*J. Klima*, *I. Kuzmić*, *A. Živković* i *J. Stojanović*) uz sudjelovanje *Eve Novšak-Houška*-mezzosopran priridili su za Kongres anesteziologa koncertno veće s djelima: *J. Tkalčić*: »*Gudački kvartet*«, *J. Slavenski* »*Pjesme moje majke*«, *K. Odak* »*Rondeau*«, *V. Ružđak* »*Pet međimurskih pjesama*«.

11. listopada počele su redovne koncertne priredbe, a kao prva bio je Komorni koncert s djelima *Zorana Juranića*, mladog riječkog stvaraoca, koji sada živi i djeluje u Zagrebu. U drugom dijelu koncerta bile su i dvije njegove praižvedbe: »*Sonata za violinu i solo*« i »*Klavirski kvartet*«.

18. listopada u dvorani Muzeja nastupila je mlada riječka umjetnica *Nina Kraljić* (glasovir). Na rasporedu su bili: *Mozart*, *Beethoven*, *Janez Matičić*, *Debussy* i *Chopin*.

31. listopada — 4. studenog održana je u Opatiji jubilara X. Jugoslavenska muzička tribina na kojoj su sudjelovali: Simfonijski orkestar RTV Ljubljana, *Zagrebački kvartet*, *Srpski gudački kvartet-Beograd*, Ansambl »*Sv. Sofija*« — *Skopje*, *Beogradski trio*, *Novosadski kamerni orkestar*, Ansambl »*Momus*« — *Sarajevo*, Ansambl »*Slavko Osterc*« — *Ljubljana*, *Zagrebački klavirski trio*, *Zagrebački duhački kvintet*, *Zbor RTV Beograd*, *Slovenska filharmonija*, *Synthi-Beograd*, *Beogradska filharmonija*, te niz solista i malih nenaslovljenih komornih sastava uz nekoliko koncerata s magnetofonske vrpce. Uz klubske priredbe i raspave JMT bila je opet presjek i smotra suvremenog stvaralaštva u Hrvatskoj i Jugoslaviji, pa je donijela nekoliko uspješnih ostvarenja koja će se uklopiti u novo strujanje u naše glazbene stvarnosti.